

Parlamentul României

Lege nr. 30 din 26/04/1995

Publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 81 din 03/05/1995

pentru ratificarea Convenției privind protecția și utilizarea cursurilor de apă transfrontiere și a lacurilor internaționale, încheiată la Helsinki la 17 martie 1992

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Articol unic. - Se ratifică Convenția privind protecția și utilizarea cursurilor de apă transfrontiere și a lacurilor internaționale, încheiată la Helsinki la 17 martie 1992.

Această lege a fost adoptată de Senat în ședința din 27 februarie 1995, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (2) din Constituția României.

PREȘEDINTELE SENATULUI
prof. univ. dr. OLIVIU GHERMAN

Această lege a fost adoptată de Camera Deputaților în ședința din 10 aprilie 1995, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (2) din Constituția României.

p. PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR
RADU BERCEANU

București, 26 aprilie 1995.
Nr. 30.

Parlamentul României

Convenție din 17/03/1992

Publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 81 din 03/05/1995

privind protecția și utilizarea cursurilor de apă transfrontiere și a lacurilor internaționale*)

*) Traducere.

PREAMBUL

Părțile la această convenție, ținând cont de faptul că protecția și utilizarea cursurilor de apă transfrontiere și a lacurilor internaționale sunt sarcini importante și urgente a căror îndeplinire efectivă poate fi asigurată doar prin cooperare intensă, preocupate de faptul că schimbările în starea cursurilor de apă transfrontiere și a lacurilor internaționale pot avea efecte negative pe termen scurt sau lung asupra mediului înconjurător, economiilor și bunăstării țărilor membre ale Comisiei Economice pentru Europa (C.E.E.),

subliniind necesitatea întăririi măsurilor naționale și internaționale de prevenire, control și reducere a degajării de substanțe periculoase în mediul acvatic și de diminuare a eutrofizării și acidificării, precum și a poluării din surse terestre a mediului marin, în special a zonelor de coastă,

apreciind eforturile deja făcute de guvernele țărilor membre ale C.E.E. pentru întărirea cooperării la nivel bilateral și multilateral, pentru prevenirea, controlul și reducerea poluării transfrontiere, asigurarea gospodăririi durabile a apelor, conservarea resurselor de apă și protecția mediului,

reamintind prevederile pertinente și principiile Declarației Conferinței de la Stockholm asupra mediului, ale Actului final al Conferinței pentru Securitate și Cooperare în Europa (C.S.C.E.), Documentele finale ale reuniunilor de la Madrid și Viena ale reprezentanților statelor participante ale C.S.C.E. și Strategia regională pentru protecția mediului și utilizarea rațională a resurselor naturale în țările membre ale C.E.E., acoperind perioada până în anul 2000 și după,

conștient de rolul Comisiei Economice pentru Europa a Națiunilor Unite în promovarea cooperării internaționale pentru prevenirea, controlul și reducerea poluării apelor transfrontiere și utilizarea durabilă a acestor ape și, în acest scop, reamintind Declarația de principiu a C.E.E. privind prevenirea și controlul poluării apelor, inclusiv poluarea transfrontieră și în ceea ce privește lupta contra acestei poluări, Declarația de principiu a C.E.E. privind utilizarea rațională a apei, Principiile C.E.E. privind cooperarea în domeniul apelor transfrontiere, Carta C.E.E. privind gospodărirea apelor subterane și Codul de comportare în caz de poluare accidentală a apelor interioare transfrontiere,

referindu-se la deciziile nr. I (42) și nr. I (44) adoptate de Comisia Economică pentru Europa la cea de-a 42-a și, respectiv, cea de-a 44-a sesiune a sa și la rezultatul Întrunirii C.S.C.E. pentru protecția mediului (Sofia, Bulgaria, 16 octombrie - 3 noiembrie 1989),

subliniind că o cooperare între țările membre în vederea protecției și utilizării apelor transfrontiere trebuie să fie implementată în primul rând prin elaborarea de acorduri între țările care mărginesc aceleași ape, în special acolo unde astfel de acorduri nu au fost încă realizate,

au convenit următoarele:

ARTICOLUL 1

Definiții

Pentru obiectivele acestei convenții:

1. ape transfrontiere înseamnă orice ape de suprafață sau subterane care marchează frontierele dintre două sau mai multe state, le traversează sau sunt localizate pe acestea; oriunde apele transfrontiere se varsă direct în mare fără să formeze estuare, limita acestor ape transfrontiere este o linie dreaptă trasată peste respectivele lor guri de vărsare, între limitele inferioare de reflux de pe malurile lor;
2. impact transfrontier înseamnă orice efect negativ semnificativ asupra mediului, rezultat dintr-o schimbare în condițiile apelor transfrontiere, cauzată de o activitate umană a cărei origine fizică este situată în întregime sau parțial într-o zonă aflată sub jurisdicția unei părți, produsă asupra mediului dintr-o zonă aflată sub jurisdicția altei părți. Astfel de efecte asupra mediului includ: atentate la sănătatea și securitatea omului, flora, fauna, solul, aerul, apa, clima, peisajul și monumentele istorice sau alte construcții sau interacțiunea între acești factori; ele includ, de asemenea, efecte asupra moștenirii culturale sau asupra condițiilor socioeconomice care rezultă din alterarea acestor factori;
3. parte înseamnă, dacă textul nu indică altfel, o parte contractantă la această convenție;
4. părți riverane înseamnă părțile care mărginesc aceleași ape transfrontiere;
5. organism comun înseamnă orice comisie bilaterală sau multilaterală sau alte mecanisme instituționale specifice pentru cooperare între părțile riverane;
6. substanțe periculoase înseamnă substanțe toxice, cancerigene, mutagene, teratogene sau bioacumulative, în special atunci când sunt persistente;
7. cea mai bună tehnologie disponibilă (definiția este conținută în anexa nr. I la această convenție).

PARTEA I

Prevederi referitoare la toate părțile

ARTICOLUL 2

Prevederi generale

1. Părțile vor lua toate măsurile adecvate pentru prevenirea, controlul și reducerea oricărui impact transfrontier.
2. Părțile vor lua, în special, toate măsurile adecvate pentru:
 - a) a preveni, a controla și a reduce poluările apelor care pot cauza impact transfrontier;

- b)** a asigura că apele transfrontiere sunt utilizate în scopul gospodăririi raționale și sigure din punct de vedere ecologic, conservării resurselor de apă și protecției mediului;
- c)** a asigura utilizarea apelor transfrontiere într-un mod rezonabil și echitabil, luând în considerare, în mod special, caracterul lor transfrontier în cazul activităților care cauzează sau pot cauza impact transfrontier;
- d)** a asigura conservarea și, unde este necesar, restaurarea ecosistemelor.
- 3.** Măsurile pentru prevenirea, controlul și reducerea poluării apelor vor fi luate, pe cât este posibil, la sursă.
- 4.** Aceste măsuri nu vor provoca, direct sau indirect, un transfer al poluării în alte medii.
- 5.** În luarea măsurilor menționate în paragrafele 1 și 2 ale acestui articol, părțile se vor conduce după următoarele principii:
- a)** principiul precauției în virtutea căruia acțiunea de evitare a impactului transfrontier potențial, prin degajarea de substanțe periculoase, nu va fi amânată pe baza faptului că cercetarea științifică nu a demonstrat din plin legătura cauzală între aceste substanțe, pe de o parte, și impactul transfrontier potențial, pe de altă parte;
- b)** principiul "poluatorul plătește", în virtutea căruia costurile măsurilor de prevenire, control și reducere a poluării vor fi suportate de către cel care poluează;
- c)** resursele de apă vor fi gospodărite astfel încât să răspundă necesităților generațiilor prezente, fără a compromite capacitatea generațiilor viitoare de a-și satisface propriile necesități.
- 6.** Părțile riverane vor coopera pe bază de egalitate și reciprocitate, în special prin acorduri bilaterale sau multilaterale, în vederea dezvoltării de politici armonioase, programe și strategii care să acopere zonele bazinelor relevante sau părți ale acestora, având ca scop prevenirea, controlul și reducerea impactului transfrontier și protecția mediului înconjurător al apelor transfrontiere sau a mediului înconjurător influențat de astfel de ape, inclusiv mediul marin.
- 7.** Aplicarea acestei convenții nu va duce la deteriorarea condițiilor de mediu, nici la intensificarea impactului transfrontier.
- 8.** Prevederile acestei convenții nu vor afecta dreptul părților de a adopta și a implementa, individual sau în comun, măsuri mai stringente decât cele stabilite în această convenție.

ARTICOLUL 3

Prevenire, control și reducere

- 1.** Pentru a preveni, controla și reduce impactul transfrontier, părțile vor elabora, adopta, implementa și, pe cât posibil, vor face compatibile măsuri relevante legale, administrative, economice, financiare și tehnice în scopul asigurării, printre altele, ca:
- a)** emisiile de poluanți să fie prevenite, controlate și reduse la sursă prin aplicarea, printre altele, a tehnologiilor mai puțin poluante sau fără reziduuri;
- b)** apele transfrontiere să fie protejate împotriva poluării din surse punctuale prin aprobarea anterioară a descărcărilor de ape uzate de către autoritățile naționale competente și ca descărcările autorizate să fie supravegheate și controlate;
- c)** limitele stabilite în autorizația pentru descărcările de ape uzate să se bazeze pe tehnologiile cele mai bune disponibile, aplicabile la descărcarea de substanțe periculoase;
- d)** cerințe mai stricte, chiar ducând la interdicție în cazuri individuale, să se impună atunci când calitatea apei receptoare sau ecosistemul le cere;
- e)** cel puțin tratamentul biologic sau tratamente echivalente să fie aplicate apei uzate menajere, acolo unde este necesar, printr-o abordare treptată;
- f)** să se ia măsuri specifice, cum este aplicarea celei mai bune tehnologii disponibile, în scopul reducerii aportului de nutrienți din surse industriale și urbane;
- g)** să se dezvolte și să se implementeze măsuri specifice și cele mai bune practici pentru mediul înconjurător, în scopul reducerii aportului de nutrienți și substanțe periculoase provenind din surse difuze, în special acolo unde sursa principală este agricultura (liniile directoare pentru dezvoltarea celor mai bune practici legate de mediu sunt menționate în anexa nr. II la această convenție);
- h)** să fie aplicată evaluarea impactului asupra mediului înconjurător și alte mijloace de evaluare;
- i)** să fie promovată gospodăria durabilă a resurselor de apă, inclusiv aplicarea abordării ecosistemelor;
- j)** să fie puse la punct dispozitive de intervenție;
- k)** să se ia măsuri suplimentare specifice pentru prevenirea poluării apelor subterane;
- l)** riscul poluării accidentale să fie redus la minimum.
- 2.** În acest scop, fiecare parte va stabili limite de emisie pentru descărcările în apele de suprafață din surse punctuale, bazate pe cele mai bune tehnologii disponibile care sunt aplicabile în mod specific sectoarelor industriale individuale sau industriilor din care provin substanțele periculoase. Măsurile specifice, menționate în paragraful 1 al acestui articol, de prevenire, control și reducere a evacuării în ape a substanțelor periculoase din surse punctuale sau difuze, ar trebui să includă, printre altele, total sau parțial, interdicția producerii sau utilizării unor astfel de substanțe. Vor fi luate în considerare listele existente cu astfel de sectoare industriale sau ramuri ale industriei și listele cu astfel

de substanțe periculoase ce sunt stabilite deja în convențiile sau reglementările internaționale aplicabile în zona de sub influența acestei convenții.

3. În plus, fiecare parte va defini, unde este cazul, obiectivele de calitate a apelor și va adopta criteriile de calitate a apelor în scopul prevenirii, controlului și reducerii impactului transfrontier. Îndrumări generale pentru definirea acestor obiective și criterii sunt cuprinse în anexa nr. III la această convenție. Dacă este necesar, părțile vor face eforturi să actualizeze această anexă.

ARTICOLUL 4

Supraveghere

Părțile vor stabili programe pentru supravegherea condițiilor calității apelor transfrontiere.

ARTICOLUL 5

Cercetare și dezvoltare

Părțile vor coopera pentru efectuarea de lucrări de cercetare-dezvoltare vizând tehnici eficiente pentru prevenirea, controlul și reducerea impactului transfrontier. În acest scop părțile vor lua în considerare, pe baze bilaterale și/sau multilaterale, activitățile de cercetare urmărite în forumurile internaționale relevante, se vor strădui să inițieze sau să intensifice programele de cercetare specifice, cu scopul de a obține, acolo unde este necesar, printre altele:

- a) punerea la punct de metode pentru evaluarea toxicității substanțelor periculoase și a nocivității poluanților;
- b) îmbunătățirea cunoștințelor privind apariția, distribuția și efectele poluanților și ale proceselor implicate asupra mediului;
- c) punerea la punct și aplicarea tehnologiilor și metodelor de producție și a modelelor de consum care să țină cont de protecția mediului;
- d) eliminarea și/sau înlocuirea substanțelor care pot avea impact transfrontier;
- e) punerea la punct de metode sigure din punct de vedere al protecției mediului, pentru îndepărtarea substanțelor periculoase;
- f) conceperea de metode speciale pentru îmbunătățirea situației calității cursurilor de apă transfrontiere;
- g) dezvoltarea lucrărilor de construcții hidrotehnice și a tehnicilor de regularizare a apelor, sigure din punct de vedere al protecției mediului;
- h) evaluarea materială și financiară a pagubelor rezultate din impactul transfrontier.

Rezultatele acestor programe de cercetare vor fi schimbate între părți în conformitate cu art. 6 al acestei convenții.

ARTICOLUL 6

Schimbul de informații

Părțile vor asigura, pe cât posibil, un schimb de informații cât mai larg privind problemele acoperite de prevederile acestei convenții.

ARTICOLUL 7

Responsabilitate

Părțile vor depune eforturi internaționale corespunzătoare pentru a elabora reguli, criterii și proceduri în domeniul responsabilității.

ARTICOLUL 8

Protecția informațiilor

Prevederile acestei convenții nu vor afecta drepturile sau obligațiile părților, în conformitate cu sistemele lor legale naționale și cu regulamentele supranaționale aplicabile, pentru protejarea informației legate de secretul industrial și comercial, inclusiv proprietatea intelectuală sau securitatea națională.

PARTEA a II-a

Dispoziții aplicabile părților riverane

ARTICOLUL 9

Cooperarea bilaterală și multilaterală

1. Părțile riverane, pe baza principiilor de egalitate și reciprocitate, vor participa la acorduri bilaterale și multilaterale sau la alte acorduri, dacă acestea nu există, sau le vor adapta pe cele existente, acolo unde este necesar, înlocuind contradicțiile cu principiile de bază ale aceste convenții, în scopul definirii relațiilor lor reciproce și comportamentului privind prevenirea, controlul și reducerea impactului transfrontier. Părțile riverane vor specifica ariile bazinului hidrografic sau parte (părți) a (ale) lui supuse cooperării. Aceste acorduri sau aranjamente vor trata problemele relevante ale acestei convenții, cât și orice alte probleme asupra cărora părțile riverane pot decide că este necesar să coopereze.

2. Acordurile sau aranjamentele menționate în paragraful 1 al acestui articol vor asigura crearea de organisme comune. Sarcinile acestor organisme comune vor fi, printre altele și fără a aduce prejudicii acordurilor sau aranjamentelor relevante existente, următoarele:

a) colectarea, prelucrarea și evaluarea datelor în scopul identificării surselor de poluare susceptibile a cauza impact transfrontier;

b) elaborarea de programe comune de supraveghere a calității și cantității resurselor de apă;

c) efectuarea de inventare și schimb de informații privind sursele de poluare menționate în paragraful 2 a) al acestui articol;

d) stabilirea de limite de emisie pentru apele uzate și evaluarea eficacității programelor de luptă contra poluării;

e) definirea obiectivelor și a criteriilor comune de calitate a apelor, ținând seama de prevederile art. 3 paragraful 3 al acestei convenții, și propunerea de măsuri relevante pentru menținerea și, unde este necesar, îmbunătățirea calității apei;

f) dezvoltarea programelor de acțiune pentru reducerea încărcărilor poluante din ambele surse punctuale (urbane și industriale) și din sursele difuze (în special din agricultură);

g) stabilirea procedurilor de avertizare și alarmă;

h) să servească drept cadru în domeniul schimbului de informații privind utilizarea apei și instalațiilor aferente existente și a celor planificate care sunt susceptibile să cauzeze impact transfrontier;

i) promovarea cooperării și a schimbului de informații despre cele mai bune tehnologii disponibile în conformitate cu prevederile art. 13 al acestei convenții, cât și încurajarea cooperării în programele de cercetare științifică;

j) participarea la realizarea studiilor de impact asupra mediului, relativ la apele transfrontiere, în conformitate cu reglementările internaționale specifice.

3. În cazurile în care un stat de coastă, fiind parte la această convenție, este direct și semnificativ afectat de impactul transfrontier, părțile riverane pot, dacă sunt toate de acord, să invite acel stat de coastă să fie implicat într-o manieră specifică în activitățile organismelor comune multilaterale stabilite de părțile riverane acestor ape transfrontiere.

4. Organismele comune, conform acestei convenții, vor invita organismele comune stabilite de statele de coastă să coopereze pentru protecția mediului marin direct afectat de impactul transfrontier, în scopul armonizării muncii lor și al prevenirii, controlului și reducerii impactului transfrontier.

5. Dacă două sau mai multe organisme comune există în același bazin hidrografic, ele se vor strădui să-și coordoneze activitățile în scopul întăririi, prevenirii, controlului și reducerii impactului transfrontier în cadrul aceluiași bazin.

ARTICOLUL 10

Consultații

Consultațiile vor fi ținute între părțile riverane pe bază de reciprocitate, bună-credință și bună-vecinătate, la cererea oricărei astfel de părți. Astfel de consultații vor avea ca scop cooperarea în probleme care rezultă din prevederile acestei convenții. Acolo unde există un organism stabilit în conformitate cu art. 9 al acestei convenții, o astfel de consultație va fi efectuată prin intermediul acestuia.

ARTICOLUL 11

Supraveghere și evaluare comună

1. În cadrul cooperării generale menționate în art. 9 al acestei convenții sau în acordurile specifice, părțile riverane vor stabili și vor implementa programe comune pentru a supraveghea situația calității apelor transfrontiere, inclusiv inundații și ghețuri plutitoare ca și impactul transfrontier.

2. Părțile riverane vor cădea de acord asupra parametrilor poluării și a poluanților ale căror debite și concentrații în apele transfrontiere vor face obiectul unei supravegheri permanente.

3. Părțile riverane, la intervale regulate, vor efectua evaluări comune sau coordonate ale situației apelor transfrontiere și ale eficacității măsurilor luate pentru prevenirea, controlul și reducerea impactului transfrontier. Rezultatele acestor evaluări vor fi făcute disponibile pentru public în conformitate cu prevederile art. 16 al acestei convenții.

4. Pentru aceste scopuri, părțile riverane trebuie să armonizeze reguli pentru stabilirea și aplicarea de programe de supraveghere, sisteme de măsură, dispozitive, tehnici de analiză, metode de prelucrare și evaluare a datelor și metode pentru înregistrarea poluanților evacuați.

ARTICOLUL 12

Activități comune de cercetare și dezvoltare

În cadrul cooperării generale menționate în art. 9 al acestei convenții sau în acordurile specifice, părțile riverane vor întreprinde activități de dezvoltare și cercetare specifică, în sprijinul realizării și menținerii criteriilor și obiectivelor de calitate a apei pe care au convenit să le stabilească și să le adopte.

ARTICOLUL 13

Schimbul de informații între părțile riverane

1. În cadrul acordurilor importante sau al altor aranjamente conform art. 9 al acestei convenții, părțile riverane vor face schimb de date rezonabil disponibile asupra:

- a) condițiilor de mediu ale apelor transfrontiere;
- b) experienței câștigate în aplicarea și operarea celor mai bune tehnologii disponibile și a rezultatelor cercetării și dezvoltării;
- c) datelor privind emisiile și supravegherea;
- d) măsurilor luate sau planificate a fi luate pentru prevenirea, controlul și reducerea impactului transfrontier;
- e) autorizărilor sau reglementărilor pentru deversările de apă uzată, elaborate de autoritatea competentă sau organismul specific.

2. În scopul punerii de acord a limitelor de evacuări, părțile riverane vor efectua schimbul de informații conform reglementărilor lor naționale.

3. Dacă o parte riverană este solicitată de o altă parte riverană să asigure date sau informații care nu sunt disponibile, cea dintâi se va strădui să răspundă la solicitare, dar poate condiționa solicitarea cu plată, de către partea solicitantă, a unor costuri rezonabile pentru colectarea și, unde este cazul, preluarea de astfel de date și informații.

4. În scopurile implementării acestei convenții, părțile riverane vor facilita schimburile celor mai bune tehnologii disponibile, în special prin promovarea de: schimb comercial de tehnologie disponibilă; contacte și cooperare industrială directă, inclusiv companii mixte; schimbul de informații și experiență și asigurarea de asistență tehnică. Părțile riverane vor efectua, de asemenea, programe de instruire și vor organiza seminarii și întâlniri necesare.

ARTICOLUL 14

Sisteme de avertizare și alarmă

Părțile riverane se vor informa una pe cealaltă, fără întârziere, asupra oricărei situații critice ce poate avea impact transfrontier. Părțile riverane vor fixa, unde este cazul, și vor exploata sisteme coordonate sau comune de comunicare, avertizare și alarmă, în scopul obținerii și transmiterii de informații. Aceste sisteme vor opera pe bază de proceduri și facilități compatibile de transmitere și validare de date ce urmează a fi agreeate de părțile riverane. Părțile riverane se vor informa reciproc asupra autorităților competente stabilite sau asupra punctelor de contact desemnate în acest scop.

ARTICOLUL 15

Asistență reciprocă

1. În cazul în care apare o situație critică, părțile riverane vor asigura asistență reciprocă la cerere, urmând procedurile ce se stabilesc în conformitate cu paragraful 2 al acestui articol.
2. Părțile riverane vor elabora și vor cădea de acord asupra procedurilor de asistență reciprocă, care să se refere, printre altele, la următoarele probleme:
 - a) direcția, controlul, coordonarea și supervizarea asistenței;
 - b) facilități și servicii locale ce urmează a fi efectuate de partea care solicită asistență, inclusiv, unde este cazul, facilitarea formalităților de trecere a frontierei;
 - c) aranjamente pentru despăgubirea, asigurarea de indemnizații și/sau compensarea părții care asistă și/sau a personalului său, cât și pentru tranzit pe teritoriile unor terțe părți, acolo unde este necesar;
 - d) metode de rambursare a serviciilor de asistență.

ARTICOLUL 16

Informarea publicului

1. Părțile riverane vor avea grijă ca informațiile despre situația cantității și calității apelor transfrontiere, măsurile luate sau planificate a fi luate pentru prevenirea, controlul și reducerea impactului transfrontier și eficacitatea acestor măsuri să fie făcute disponibile pentru public. În acest scop, părțile riverane vor avea grijă ca următoarele informații să fie făcute disponibile pentru public:
 - a) obiectivele privind calitatea apei;
 - b) autorizații emise și condițiile necesare respectării acestora;
 - c) rezultatele prelevărilor de probe de apă și efluenți realizate în scopul supravegherii și evaluării, cât și rezultatele verificării practice pentru determinarea măsurii în care sunt respectate obiectivele de calitate a apei și condițiile de aprobare.
2. Părțile riverane vor avea grijă ca aceste informații să fie făcute disponibile pentru public în orice moment rezonabil pentru controlul gratuit al încărcărilor și vor asigura membrilor din public facilități rezonabile pentru a obține de la părțile riverane, cu plata unor taxe rezonabile, copii după astfel de informații.

PARTEA a III-a

Prevederi instituționale și finale

ARTICOLUL 17

Reuniunea părților

1. Prima ședință a părților va fi stabilită nu mai târziu de un an de la data intrării în vigoare a acestei convenții. După aceea, ședințele ordinare vor fi ținute la fiecare 3 ani sau la intervale mai scurte, după cum este prevăzut în regulile procedurale. Părțile vor ține o ședință extraordinară, dacă decid astfel în cursul unei ședințe ordinare sau la o cerere scrisă a uneia dintre părți, cu condiția ca, în termen de 6 luni de la comunicarea sa către toate părțile, cererea respectivă să fie susținută de cel puțin o treime din numărul părților.
2. La ședințele lor, părțile vor trece în revistă stadiul implementării acestei convenții și, în acest scop:
 - a) vor examina politicile și abordările lor metodologice pentru protecția și utilizarea apelor transfrontiere, pentru îmbunătățirea viitoare a protecției și utilizării apelor transfrontiere;
 - b) vor schimba informații în legătură cu experiența câștigată prin încheierea și implementarea de acorduri bilaterale și multilaterale sau a altor aranjamente privind protecția și utilizarea apelor transfrontiere, la care una sau mai multe sunt părți;
 - c) vor cere, unde este cazul, serviciile organismelor relevante ale C.E.E., cât și oricăror alte organisme internaționale și comitete competente în toate aspectele pertinente pentru realizarea obiectivelor acestei convenții;
 - d) vor considera, la prima lor întrunire, și vor adopta, prin consens, reguli de procedură pentru ședințele lor;
 - e) vor examina și vor adopta propuneri de amendamente la această convenție;
 - f) vor considera și vor efectua orice acțiune suplimentară care poate fi necesară pentru realizarea scopurilor acestei convenții.

ARTICOLUL 18

Dreptul la vot

1. Sub rezerva prevederilor paragrafului 2 al acestui articol, fiecare parte la această convenție va avea un vot.
2. Organizațiile de integrare economică regională, în domeniile care intră în competența lor, își vor exercita dreptul la vot cu un număr de voturi egal cu numărul statelor lor membre care sunt părți la această convenție. Astfel de organizații nu-și vor exercita dreptul la vot dacă statele lor membre și-l exercită pe al lor și invers.

ARTICOLUL 19

Secretariat

Secretarul executiv al Comisiei Economice pentru Europa trebuie să îndeplinească următoarele funcții de secretariat:

- a) convocarea și pregătirea ședințelor părților;
- b) transmiterea către părți a rapoartelor și a altor informații ce decurg din aplicarea prevederilor acestei convenții; și
- c) îndeplinirea altor funcții ce pot fi determinate de către părți.

ARTICOLUL 20

Anexe

Anexele la convenție constituie parte integrantă din aceasta.

ARTICOLUL 21

Amendamente la convenție

1. Toate părțile pot propune amendamente la această convenție.
2. Propunerile pentru amendamente la această convenție vor fi examinate la o ședință a părților.
3. textul oricărui amendament propus la această convenție va fi prezentat în scris secretarului executiv al Comisiei Economice pentru Europa, care îl va comunica tuturor părților cu cel puțin 90 de zile înainte de ședința la care este propus pentru a fi adoptat.
4. Un amendament la prezenta convenție va fi adoptat prin consensul reprezentanților părților la această convenție, prezenți la ședința părților, și va intra în vigoare, pentru părțile convenției care l-au acceptat, în a 90-a zi după data la care două treimi din numărul acestor părți au depus la depozitar instrumentele lor de acceptare a amendamentului. Amendamentul va intra în vigoare, pentru orice altă parte, în a 90-a zi de la data la care fiecare parte își depune instrumentul de acceptare a amendamentului.

ARTICOLUL 22

Soluționarea diferendelor

1. Dacă apare un diferend între două sau mai multe părți privind interpretarea sau aplicarea acestei convenții, ele vor căuta o soluție, prin negociere sau prin alte mijloace, pentru o soluționare acceptabilă a diferendului.
2. La semnarea, ratificarea, acceptarea, aprobarea sau aderarea la această convenție sau oricând după aceea, o parte poate declara în scris depozitarului că, pentru un diferend nesoluționat conform paragrafului 1 al acestui articol, acceptă unul sau ambele mijloace de soluționare a diferendului ca obligatorii în relația cu orice altă parte care acceptă aceeași obligație:
 - a) supunerea diferendului Curții Internaționale de Justiție;
 - b) arbitraj în conformitate cu procedura stabilită în anexa nr. IV.
3. Dacă părțile la diferend au acceptat ambele mijloace de soluționare a diferendului, descrise la paragraful 2 al acestui articol, diferendul poate fi supus numai Curții Internaționale de Justiție, dacă părțile nu convin altfel.

ARTICOLUL 23

Semnarea

Convenția va fi deschisă spre semnare la Helsinki de la 17 martie la 18 martie 1992 inclusiv și apoi la sediul Națiunilor Unite de la New York până la 18 septembrie 1992 pentru statele membre ale Comisiei Economice pentru Europa, cât și pentru statele având statut consultativ în Comisia Economică pentru Europa ca urmare a prevederilor paragrafului 8 al Rezoluției nr. 36 (IV) din 28 martie 1947 a Consiliului Economic și Social și pentru organizațiile de integrare economică regională constituite de statele suverane membre ale Comisiei Economice pentru Europa cărora statele membre le-au transferat competența în problemele guvernate de această convenție, inclusiv competența de a intra în tratative privind respectarea acestor probleme.

ARTICOLUL 24

Depozitarul

Secretarul general al O.N.U. va acționa ca depozitar al acestei convenții.

ARTICOLUL 25

Ratificare, acceptare, aprobare și aderare

1. Convenția este supusă ratificării, acceptării sau aprobării de către statele și organizațiile de integrare economică regională semnatare.
2. Convenția este deschisă spre aderare pentru statele și organizațiile menționate în art. 23.
3. Orice organizație menționată în art. 23, care devine parte la această convenție fără ca vreunul dintre statele sale membre să fie parte, va fi angajată la toate obligațiile care decurg din această convenție. În cazul acelor organizații ale căror unul sau mai multe state membre sunt parte la această convenție, organizația și statele sale membre decid asupra respectivelor lor responsabilități pentru îndeplinirea obligațiilor acestei convenții. În astfel de cazuri organizația și statele sale membre nu vor fi îndreptățite să-și exercite simultan drepturile prevăzute de această convenție.
4. În instrumentele lor de ratificare, de acceptare, de aprobare sau de aderare, organizațiile de integrare economică regională menționate în art. 23 vor declara înțelegerea competențelor lor privind problemele guvernate de această convenție. Aceste organizații vor informa, de asemenea, depozitarul despre orice modificare substanțială asupra competențelor lor.

Completat de [Decizie din 28/11/2003 la 12/04/2006](#)

ARTICOLUL 26

Intrarea în vigoare

1. Această convenție va intra în vigoare în a nouăzecea zi de la data depunerii celui de-al șaisprezecelea instrument de ratificare, de acceptare, de aprobare sau de aderare.
2. În scopurile prevederilor paragrafului 1 al acestui articol, orice instrument depus de o organizație de integrare economică regională nu va fi socotit ca suplimentar la cele depuse de către statele membre ale unei astfel de organizații.
3. Pentru fiecare stat sau organizație menționată în art. 23 care ratifică, acceptă sau aprobă această convenție sau care aderă la ea după depunerea celui de-al șaisprezecelea instrument de ratificare, de acceptare, de aprobare sau de aderare, convenția va intra în vigoare în a nouăzecea zi de la data depunerii de către un astfel de stat sau o astfel de organizație a instrumentelor sale de ratificare, de acceptare, de aprobare sau de aderare.

Completat de [Decizie din 28/11/2003 la 12/04/2006](#)

ARTICOLUL 27

Retragere

Oricând după 3 ani de la data la care convenția a intrat în vigoare pentru o parte, acea parte se poate retrage din convenție, notificând în scris depozitarului. Orice astfel de retragere va intra în vigoare în a nouăzecea zi de la data primirii sale de către depozitar a modificării sale.

ARTICOLUL 28

Texte autentice

Originalul acestei convenții, ale cărei texte în limbile engleză, franceză și rusă sunt în egală măsură autentice, va fi depus la Secretariatul General al Organizației Națiunilor Unite.

Pentru conformitate, subsemnații, deplin autorizați pentru aceasta, au semnat această convenție.

Încheiată la Helsinki la 17 martie 1992.

ANEXA Nr. I

DEFINIȚIA TERMENULUI

cea mai bună tehnologie disponibilă

1. Termenul cea mai bună tehnologie disponibilă înseamnă ultimul stadiu de dezvoltare a procedeeelor, echipamentelor și metodelor de exploatare care indică practica corespunzătoare a unei anumite măsuri pentru limitarea descărcărilor, emisiilor și cantităților de deșeuri. Pentru a determina dacă un astfel de set de procedee, echipamente și metode de exploatare constituie cea mai bună tehnologie disponibilă în cazuri generale sau particulare, trebuie, în special, ținut cont de:

a) compararea procedeeelor, echipamentelor sau metodelor de exploatare, care au fost recent experimentate cu succes;

b) progresele tehnologice și evoluțiile în cunoașterea și înțelegerea științifică;

c) aplicabilitatea acestor tehnologii din punct de vedere economic;

d) termenele pentru punerea în funcțiune a instalațiilor noi cât și a celor existente;

e) natura și volumul descărcărilor și efluenților în cauză;

f) tehnologii puțin poluante sau fără deșeuri.

2. Rezultă, așadar, că ceea ce se numește cea mai bună tehnologie disponibilă pentru un anumit proces se va schimba cu timpul în lumina progresului tehnologic, a factorilor economici și sociali, cât și în lumina schimbărilor în cunoașterea și înțelegerea științifică.

ANEXA Nr. II

LINII DIRECTOARE

pentru dezvoltarea celor mai bune practici de mediu

1. În selectarea, pentru cazurile individuale, a celor mai potrivite combinații de măsuri care să constituie cea mai bună practică de mediu, trebuie luat în considerare următorul șir gradat de măsuri:

a) informarea și educarea publicului și a utilizatorilor privind consecințele asupra mediului ale alegerii anumitor activități sau produse și pentru acestea din urmă a utilizării și eliminării lor finale;

b) elaborarea și aplicarea codurilor practicilor bune din punct de vedere al mediului care să acopere toate aspectele vieții produsului;

c) etichete care să informeze utilizatorii asupra riscurilor pentru mediu legate de un produs, de utilizarea și eliminarea lui finală;

d) sistemele de colectare și eliminare disponibile pentru public;

e) reciclarea, recondiționarea și refolosirea;

f) aplicarea instrumentelor economice la activități, produse sau grupe de produse;

g) adoptarea unui sistem de autorizare care să implice un domeniu de restricții sau interdicție.

2. În determinarea combinației de măsuri care să constituie cea mai bună practică din punct de vedere al mediului, atât în cazul general cât și în particular, o atenție specială trebuie acordată:

a) pericolului asupra mediului al:

(i) produsului;

- (ii) producției produsului;
 - (iii) utilizării produsului;
 - (iv) eliminării finale a produsului;
 - b) înlocuirii cu procedee sau substanțe mai puțin poluante;
 - c) scăzii de utilizare;
 - d) potențialelor beneficii și pierderi pentru mediu legate de înlocuirea materialelor sau a activităților;
 - e) progreselor și schimbărilor în cunoașterea și înțelegerea științifică;
 - f) limitelor de timp pentru implementare;
 - g) implicațiilor sociale și economice;
3. Rezultă, așadar, că cele mai bune practici de mediu pentru o anumită sursă se vor schimba cu timpul în lumina progreselor tehnologice, a factorilor economici și sociali, cât și în lumina schimbărilor în cunoașterea și înțelegerea științifică.

ANEXA Nr. III

LINII DIRECTOARE pentru dezvoltarea obiectivelor și criteriilor privind calitatea apei

- Obiectivele și criteriile privind calitatea apei:
- a) vor lua în considerare scopul menținerii și, acolo unde este necesar, îmbunătățirii calității existente a apei;
 - b) vor tinde către reducerea încărcărilor medii de poluare (în special substanțe periculoase) într-un anumit grad, într-o anumită perioadă de timp;
 - c) vor lua în considerare cerințele specifice privind calitatea apei (apa brută pentru alimentarea cu apă a populației, irigații etc.);
 - d) vor lua în considerare cerințele speciale privind apele sensibile și protejate în mod special și mediul lor înconjurător (de exemplu: lacuri și resurse de apă subterane);
 - e) vor fi bazate pe aplicarea metodelor de clasificare ecologică și a indicilor chimici ce permit menținerea și îmbunătățirea calității apei pe termen mediu și lung;
 - f) vor lua în considerare gradul în care sunt atinse obiectivele și măsurile de protecție suplimentare bazate pe limitele de emisii care pot fi necesare în cazuri individuale.

ANEXA Nr. IV

ARBITRAJUL

1. În cazul unui diferend supus arbitrajului conform art. 22 paragraful 2 al acestei convenții, o parte (sau părți) va (vor) notifica secretariatului subiectul arbitrajului și va (vor) indica în special articolele acestei convenții a căror interpretare sau aplicare este în discuție. Secretariatul va înainta informația primită tuturor părților la această convenție.
2. Tribunalul de arbitraj va fi constituit din trei membri. Atât partea (sau părțile) reclamantă(e), cât și cealaltă parte (sau părți) în diferend vor stabili câte un arbitru și cei doi arbitri astfel stabiliți vor desemna de comun acord un al treilea arbitru care va fi președintele tribunalului de arbitraj. Cel din urmă nu trebuie să fie de naționalitatea nici uneia dintre părțile în diferend, nici să aibă reședința pe teritoriul vreuneia dintre părți, nici să fie angajat de vreuna dintre aceste părți, nici să fi avut de-a face cu cazul în vreo altă calitate.
3. Dacă președintele tribunalului de arbitraj nu a fost desemnat în decurs de două luni de la numirea celui de-al doilea arbitru, secretarul executiv al Comisiei Economice pentru Europa va desemna, la cererea oricăreia dintre părțile în diferend, președintele în cel mult două luni.
4. Dacă una dintre părțile în diferend nu numește un arbitru în decurs de două luni de la primirea cererii, cealaltă parte poate informa pe secretarul executiv al C.E.E., care va desemna președintele tribunalului de arbitraj în termen de cel mult două luni. După desemnare, președintele tribunalului de arbitraj va cere părții care nu și-a numit un arbitru s-o facă în termen de două luni. Dacă aceasta nu o va face în acest termen, președintele va informa pe secretarul executiv al Comisiei Economice pentru Europa, care va face această numire în termen de cel mult două luni.
5. Tribunalul de arbitraj va lua decizia în conformitate cu dreptul internațional și cu prevederile acestei convenții.
6. Orice tribunal de arbitraj constituit conform prevederilor stabilite în această anexă își va stabili propriile sale reguli de procedură.

7. Deciziile tribunalului de arbitraj, atât de procedură cât și de conținut, vor fi luate cu majoritatea de voturi ale membrilor săi.

8. Tribunalul de arbitraj poate lua măsurile adecvate pentru stabilirea faptelor.

9. Părțile în diferend vor facilita sarcina tribunalului de arbitraj și, în special, utilizând toate mijloacele aflate la dispoziția lor:

a) îi vor asigura toate documentele relevante, facilitățile și informațiile; și

b) îl vor autoriza, acolo unde este necesar, să cheme și să audieze martori sau experți.

10. Părțile și arbitrii vor proteja secretul oricărei informații pe care o primesc confidențial în timpul procedurilor tribunalului de arbitraj.

11. Tribunalul de arbitraj poate, la cererea uneia dintre părți, să recomande măsuri de protecție.

12. Dacă una dintre părțile în diferend nu apare înaintea tribunalului de arbitraj sau nu își apără cauza, cealaltă parte poate cere tribunalului să continue procedura și să-și formuleze decizia finală. Absența uneia dintre părți sau lipsa apărării cauzei de către o parte nu va constitui o piedică pentru derularea procedurii.

13. Tribunalul de arbitraj poate audia și determina cereri reconvenționale legate direct de subiectul diferendului.

14. Dacă tribunalul de arbitraj nu hotărăște altfel, datorită circumstanțelor particulare ale cazului, cheltuielile tribunalului, inclusiv remunerarea membrilor săi, vor fi suportate de părțile în diferend în proporții egale. Tribunalul va ține o evidență a tuturor cheltuielilor sale și va asigura părților o situație finală.

15. Orice parte la această convenție, care are un interes de natură legală la subiectul diferendului și care poate fi afectată de decizia în cazul respectiv, poate interveni în procedură cu consimțământul tribunalului.

16. Tribunalul de arbitraj își va da sentința în termen de 5 luni de la data la care a fost stabilit, dacă nu găsește de cuviință să extindă timpul limită pentru o perioadă care nu trebuie să depășească 5 luni.

17. Sentința tribunalului de arbitraj trebuie să fie motivată. Aceasta va fi finală și va fi obligatorie pentru părțile în diferend. Sentința va fi transmisă de către tribunalul de arbitraj părților în diferend și secretariatului. Acesta va transmite informațiile primite tuturor părților la convenție.

18. Orice diferend care poate apărea între părți privind interpretarea sau executarea sentinței poate fi supus, de către oricare parte, tribunalului de arbitraj care a dat sentința sau, dacă acesta din urmă nu poate fi sesizat, unui alt tribunal constituit în același mod ca și primul.